

Amb veu de dona

La Nena del Bé

Entrevista a la filòloga de la Universitat de Barcelona Verónica Vives

“He posat davant teu la vida i la mort, el Bé i el Mal.”

(Deuteronomi)

La Nena va triar el Bé i va quedar atrapada en les xarxes poètiques d'un món tan idealista com humà. Verónica Vives (Montevideo, Uruguai, 1971), la Nena del Bé, va recollir l'abillament dels textos sagrats per a la vestidura talar dels seus anys divins. Verónica estudia la Bíblia.

Jesús Martínez Barcelona

F: Jesús Martínez

El secret dels còdex

I Déu li va dir: “Et faré temperada, moderada, bella, perquè et rondin els pretendents dels enigmes per xifrar.” I la Nena del Bé, temperada, moderada, bella, amb un vestit de lli de cort acampanat i volants frunzits en les bocamànigues, va esgotar la paciència dels homes i els micos i els atàvics alcaravans. Egresada de la Universitat de la República d'Uruguai, en la qual va estudiar la Filosofia del caos absolut i la matèria apòcrifa dels pensadors doctes i avorrits (els alemanys de la K que clavaven els colzes: de Kant a Kierkegaard), va partir a Barcelona, en les Europes del sol i les velles facultats, allunyant-se sense remei d'una família d'avantpassats polonesos i marroquins. En la Universitat de Barcelona es va precipitar en el doctorand de la filologia semítica, amb les seves investigacions dels còdex bíblics medievals protegits en els microxips dels macs de les biblioteques restringides als historiadors d'encens. Verónica Vives prepara la tesi sobre els gargots i les notes insubstancials en els marges de la Bíblia: “Són escrits racionals,

afegits, paraules que es proposen en lloc d'unes altres, que ajuden a comprendre el context.” Verónica, convençuda de l'estètica “urbanística” de la futurista ciutat de Barcelona, on resideix, fa classes en els cursos sobre gestió multicultural i intervenció en immigració, organitzats per la Confederació d'Associacions de Veïns de Catalunya. En les seves classes excuta, sense adonar-se, els moviments de la dansa nupcial dels cérvols. En alguna d'aquestes sessions, algun alumne descompost, reprimint, impresentable, li ha insultat a la mare per ser jueva, davant la qual cosa la Nena del Bé, aplomada, incommovible, sincera, ha contestat amb l'actitud de les piques: impàvida, impertèrrita, abnegada: amb el silenci. “Hi ha una història profunda d'antisemitisme arrelada a Espanya. Després dels programs, va quedar el jueu com un fantasma, la matriu a la qual s'adjudiquen els estereotips: el miserable, el fill del diable, l'usurer, l'assassí.”

La Bíblia literària

La Nena del Bé és una atípica seductora sense pàtria. El seu sentiment de pertinença es redueix als llibres incompresos que reposen en els prestatges dels rellotgers a qui se'ls va parar el cor. “No puc concebre la meua vida sense llegir.” I alimentant-se de muscles, de pasta bolonyesa i dels dàtils femenins de la narrativa uruguia (“te estoy llamando desde el pozo asfixiante del recuerdo”, Idea Vilariño), va trobar les arrels que li faltaven per a generar els vincles afectius que la lliguessin a un passat d'eleccions lliures: “En lloc de *Las venas abiertas de América Latina*, a Obama li hauria regalat l'obra de Juana de Ibarbourou, la nostra Mercè Rodoreda”. De les mamelles diametral de la Juana, de les quals es va sadollar la Nena del Bé en la seva joventut i en la seva “*protovejez*”, es va emancipar per experimentar amb altres inicis vitals. La Nena del Bé va descobrir, sent ja una dona resolta i desacomplexada, la gran obra de la literatura universal, la Bíblia, un promptuari de moralitats i venjances i enamoraments insatisfets, un calaix de sastre en el

qual cap l'orbe sencer en diverses carpetes, perquè tot està en les Sagrades Escripures: “La Bíblia és una novel·la d'amor.” Van caure llamps sobre les piles de les vaguetats, els salers i les vinagreres van escampar l'aliment per al qual havien estat concebuts, i la llum va encegar als instigadors de les corrupteles. Va ocórrer que la Bíblia s'havia ensenyorit de la Nena del Bé, qui, en els avatars dels seus trajectes diaris sense travada, es va trobar sense haver-se perdut, i es va deixar tocar pels versicles lliures de les dècimes desbaratades i per una lògica que no deixava resposta sense pregunta: “La Bíblia em va atreure com a lectura literària. Jo també em preguntava el mateix que els qui han accedit per primera vegada als seus textos: Per què Caïn va matar Abel? Per què Déu va crear un únic Adan? Per què Déu va crear el món?” La Nena del Bé només dormia en les estones que el solaç de la lectura l'hi permetia, i no pensava només que en els motius d'un Ésser Suprem que a primera vista semblava despetxat: “Vaig consultar un rabí, i em va descobrir la

literatura medieval escrita per a donar respostes als interrogants de la Bíblia.” Respostes als cossos turmentats per un mar de dubtes macabeus: “Caïn va matar Abel per gelosia; Déu va crear un sol Adan en comptes de cent adans perquè si assassines un home, assassines la humanitat, de la mateixa manera que si salves un home, salves la humanitat; Déu va crear el món com un gest de generositat, per donar-li a l'home la possibilitat del bon obrar.”

Entrevista a la filòloga de la Universidad de Barcelona Verónica Vives

مقابلة مع الأستاذة فيرونيكا فيفيس المتخصصة في علم اللغة بجامعة برشيلونة

Amsawar akid Verónica Vives nettat d tafiluluject di tseddawit n Barcelona Interview with University of Barcelona philologist Verónica Vives Entrevue de Verónica Vives, professeur de langue à l'Université de Barcelone